

**UCHWAŁA NR
RADY MIASTA BIAŁYSTOK**

z dnia 2025 r.

w sprawie nadania nazwy rondu, położonemu w Białymstoku na osiedlu nr 28 – Dojlidy Górne

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 13 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.¹⁾) uchwala się, co następuje:

§ 1. Rondu położonemu w Białymstoku na osiedlu nr 28 – Dojlidy Górne w obrębie nr 24 – Dojlidy Górne, oznaczonemu kolorem żółtym na mapie stanowiącej załącznik do niniejszej uchwały, nadaje się nazwę – **Rondo Żołnierzy Górników 1949.**

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Białegostoku.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego.

PRZEWODNICZĄCA RADY

Katarzyna Jamróz

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz. 1572, poz. 1907 i poz. 1940

z dnia 2025 r.

UZASADNIENIE

Z inicjatywą nadania nazwy *Rondo Żołnierzy Górników 1949* wystąpił Związek Represjonowanych Politycznie Żołnierzy Górników Okręgowy Zarząd „Podlasie”. Proponowane do nazwania rondo położone jest u zbiegu ulic: Stoczni Gdańskiej, Wodnej i Milowej, na działkach stanowiących własność Gminy Białystok. Nadanie nazwy podyktowane jest chęcią upamiętnienia w przestrzeni publicznej Białegostoku byłych żołnierzy górników, którzy doświadczyli represji politycznych.

Żołnierze Górnicy to poborowi, którzy w latach 1949-1959 kierowani byli do wojskowych batalionów pracy w kopalniach, w ramach wojskowej służby zastępczej. Pracowali w najgorszych i najniebezpieczniejszych miejscach kopalni, bowiem uważano ich za przeciwników politycznych. Katorżnicza praca trwała nieraz 16, a nawet 20 godzin na dobę. Tysiące ich zginęło, na zawsze straciło zdrowie lub przypłaciło służbę przedwczesną śmiercią, umierając m.in. na choroby płuc i choroby popromienne. Bataliony zaczęto tworzyć w 1949 r. Podstawą kwalifikowania poborowych do tego typu jednostek było pochodzenie społeczne, przeszłość polityczna, opinia miejscowej bezpieki i narodowość. Do przymusowej pracy w kopalniach skierowano około 200 tysięcy żołnierzy górników. Z samego Podlasia było to ponad 1,5 tys. mężczyzn. System represji, któremu podlegali żołnierze górnicy, Instytut Pamięci Narodowej uznał za zbrodnię komunistyczną. Rok „1949” zawarty w nazwie ronda podkreśla moment kulminacyjny rozpoczęcia przymusowego kierowania poborowych do batalionów górniczych i stanowi czytelne odniesienie historyczne.

Upamiętnienie represjonowanych politycznie żołnierzy górników to nie tylko gest szacunku wobec ich trudnej historii, ale także ważny element edukacji i budowania świadomości historycznej mieszkańców Białegostoku.

Wobec powyższego zasadne jest podjęcie uchwały.